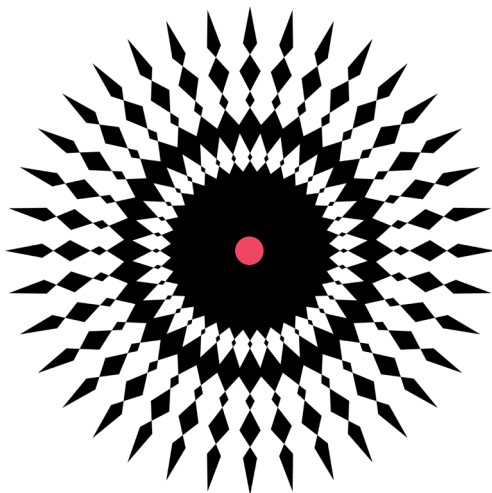

DE SJAMAAN EN DE MANAGER

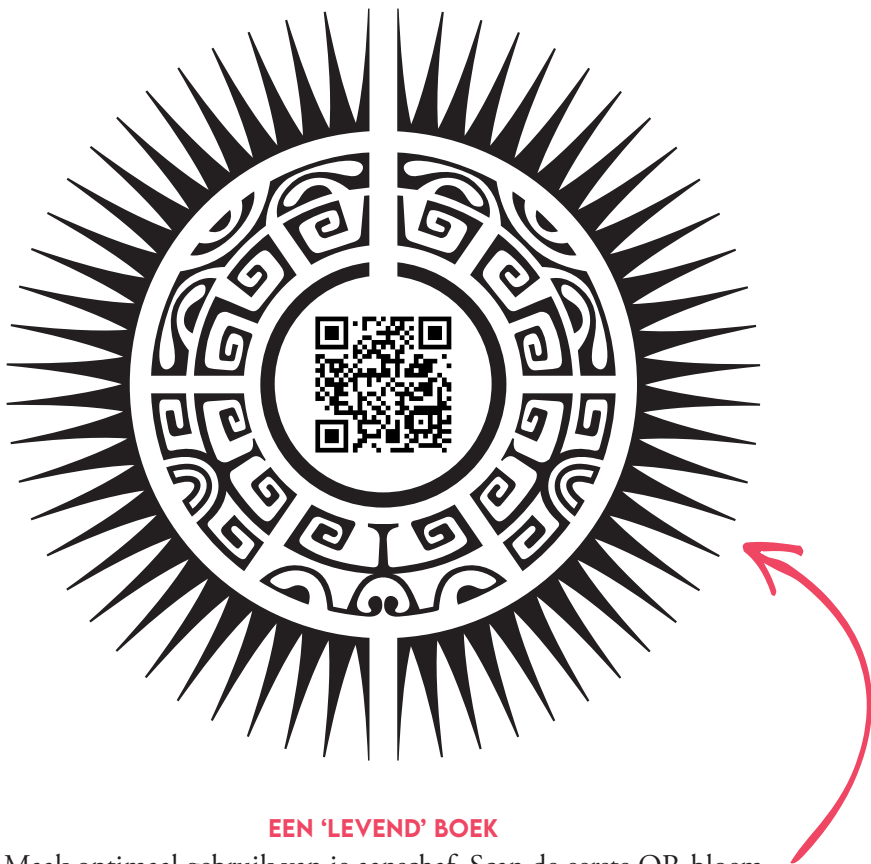
Elf oerprincipes van leiderschap

SVEN GOEDBLOED

Boom

Dit boek is een levend boek voor wie dat wil. Als je de onderstaande QR-bloem scant en je direct opgeeft voor het online platform van *De sjamaan en de manager* dan krijg je bericht als er nieuw materiaal vrijkomt. Het is de bedoeling dat De sjamaan en de manager jou actuele en bruikbare impulsen voor natuurlijk leiderschap blijft geven. Er komen bijvoorbeeld interviews met CEO's over de principes van natuurlijk leiderschap en ander aanvullend materiaal dat je helpt je inzichten te actualiseren. Je kunt de QR-code scannen met je camera en dan klikken op de link die verschijnt. Vergeet niet het geluid aan te zetten van podcasts en filmpjes door op het luidsprekertje te klikken. Veel plezier!

EEN 'LEVEND' BOEK

Maak optimaal gebruik van je aanschaf. Scan de eerste QR-bloem en geef je op! Voor gratis actueel nieuw materiaal.

INHOUD

SJAMAAN EN MANAGER	9
<i>Twee dimensies van leiderschap</i>	
NATUURLIJK ONTSPANNEN LEIDERSCHAP	19
<i>Het geheim van de sjamaan</i>	
ORDENING	27
<i>Het leiderschap van paarden</i>	
DE SPIEGEL IN ALLES	35
<i>De kracht van reflectief leiderschap</i>	
DE SABOTEUR ONTMASKERD	45
<i>Over het tegenwerken van vernieuwing</i>	
ELEMENTAIR LEIDERSCHAP	57
<i>De roep van compleetheid</i>	
DE DIABOLO DOORZIEN	69
<i>Voorbij de tegenstellingen</i>	
DE KRACHT VAN JA	79
<i>Acceptatie als grondhouding</i>	
STERVEN ALS LEVENSKUNST	89
<i>De manager als stervensbegeleider</i>	
DE WIJSHEID VAN DE TOTEM	97
<i>Dierlijk leiderschap</i>	
VAN BEWUSTWORDING NAAR BEWUSTZIJN	107
<i>Er zijn negen redenen om niet voor de tien te gaan</i>	
DE LACH	117
<i>Ontspannen succes</i>	
DANKBAAR	122
PUBLICATIES	128

SJAMAAN EN MANAGER

Twee dimensies van leiderschap

Als je bij de Siberische oervolkeren de titel van dit boek zou voorleggen dan zou hun vraag waarschijnlijk zijn: wat is een manager? Dan zouden we iets zeggen als: een stamhoofd dat de stam helpt om gezamenlijk zaken voor elkaar te krijgen. Dat is niet de exacte beschrijving van de rol van manager, maar het zou voldoende antwoord zijn.

De vraag ‘wat is een sjamaan?’ stelt ons voor dezelfde uitdaging. De beschrijving die ik ga geven komt in de buurt, maar is niet gelijk aan de betekenis die het woord *sjamaan* heeft voor natuurlvolkeren.

Het woord *sjamaan* komt oorspronkelijk uit Siberië. Het betekent *hij of zij die weet*. In alle volkeren zijn er mensen die de functie hebben om de onzichtbare magische realiteit met de zichtbare praktische wereld te verbinden. De term sjamaan is via de antropologie toegekend aan alle leermeesters, medicijnmannen en -vrouwen en alle magiërs uit verschillende culturen. Daarmee is het een containerbegrip geworden om mensen aan te duiden die met de natuurkrachten werken voor heling en advies.

Ik krijg vaak de vraag: ben jij een sjamaan? Mijn antwoord is over het algemeen: soms is er een sjamaan in mij, als het nodig is. Als er ‘sjamaan’ in dit boek staat, dan bedoel ik dat deel in mijzelf dat verbonden is met het natuurlijke weten. We hebben allemaal die natuurlijke kracht in ons, maar sommigen worden geroepen om deze krachten in anderen te activeren tijdens ceremonies. Dat zijn sjamanen.

Ik ben mijn sjamanistische leerweg begonnen in 2002, toen mij in een ceremonie met plantmedicijn op niet mis te verstane manier duidelijk gemaakt werd dat ik de mij bekende wereld van de management-consultancy moest verlaten voor het pad van de sjamaan. Dat klinkt wellicht heel romantisch, maar in werkelijkheid was het een turbulente periode met stevige levenslessen.

Veel mensen denken dat sjamanen wonderdokters zijn die in contact staan met het bovenmenselijke en bovennatuurlijke. Het tegendeel is waar. Het zijn juist mensen die in direct contact staan met de natuurprincipes, waardoor ze heling en ordening kunnen activeren in anderen en zichzelf. Doordat ze zelf door hun eigen schaduwdelen zijn getrokken, hebben ze het vermogen ontwikkeld om anderen te gidsen. Ik heb in het sjamanisme meer geleerd over natuurlijk leiderschap dan in de decennia dat ik directeur van een consultancyfirma was. Veel van de raadsels en problemen waar ik me in het bedrijfsleven mee bezighield werden verhelderd toen ik op het sjamanistische pad les kreeg in de natuurprincipes.

In retrospectief had ik als manager graag weet gehad van een aantal natuurwetten waar ik als sjamaan mee te maken kreeg. Dit boek is geboren uit de behoefte om deze inzichten te delen met de wereld van zaken en resultaat. Zie dit boek als een bondig reisverslag van een ziel die net even een ander pad bewandeld heeft en daarin gebieden heeft ontdekt die jou misschien verder kunnen helpen in jouw uitdagingen als leider.

In *De sjamaan en de manager* verbind ik twee tradities waar ik veel van geleerd heb en die naar mijn mening veel van elkaar kunnen leren. De manager staat symbool voor het vermogen om het dagelijks leven zo te

regelen dat we overleven. Hij is de meester van wat ik het *horizontale veld* noem. Dat is de wereld van de materie, waarin zaken gerealiseerd worden. Organisaties, samenwerkingsverbanden, financiële transacties, gebouwen, opleidingen en maatschappelijke instanties hebben we allemaal te danken aan de menselijke kracht om de zaak in handen te nemen en te managen. Het is een magisch menselijk vermogen waar we heel veel baat bij hebben. De bewegingen van het klimaat en het verdwijnen van de oernatuur laten zien wat de effecten zijn als we ons alleen bezig houden met het managen van de horizontale wereld: er ontstaat een disbalans die vraagt om het herstel van een oeroude natuurlijke connectie met het leven. Deze connectie wordt vertegenwoordigd door de sjamanistische kracht in ons. De verbinding met wijsheid die van generatie op generatie is doorgegeven. Een natuurlijk weten dat in ieder mens verborgen is en dat juist in deze tijd van grote uitdagingen voor de mensheid balans gaat brengen. Waar de manager symbool staat voor de menselijke intelligentie, inventiviteit en slimheid, vertegenwoordigt de sjamaan onze natuurlijke wijsheid. We hebben beide nodig om het leven volume te geven.

De sjamaan staat in verbinding met wat ik het *verticale veld* noem. Het is dat deel van de mens dat verbonden is met de essentie, onze spiritualiteit, onze natuurlijke staat van zijn. Het is ons instinctieve vermogen dat ons in staat stelt om te voelen wat een natuurlijke gezonde beweging is die ons en het geheel dient. Dit natuurlijke weten is in velen van ons sluimerend aanwezig. Het hoeft slechts geactiveerd te worden. Het is mijn intentie om middels dit boek zoveel mogelijk vernieuwers en leiders te activeren en bekrachtigen in dit vermogen. Het gaat bij natuurlijk leiderschap niet om het aanleren van iets nieuws maar juist het herinneren van iets oerouds.

Onze verre voorouders waren ervan doordrongen dat wij als mens onderdeel zijn van een wonderbaarlijk levend systeem, waarin alle wezens verbonden zijn. In dat oeroude verbond heeft de mens een gelijkwaardige plek aan alle andere verwanten, zoals de dieren en de planten. Vanuit deze gelijkwaardige plek valt ontzettend veel te leren van de natuur. Mijn sjamanistische leermeesters zijn in vele vormen naar mij toegekomen. Het zijn mensen geweest maar ook dieren, planten en dromen. In dit boek deel ik met respect voor al mijn leermeesters de essentie van hun lessen om jou te inspireren om de natuurlijke kracht die in je leeft te activeren en deze in te zetten. Sjamanistische leermeesters zijn onorthodox en nogal uitdagend. Het is niet alledaags dat we de dieren, dromen, de dood en de duivel als leraren beschouwen. Toch zijn hun lessen juist omdat ze zo diep verbonden zijn met onze oernatuur niet mis te verstaan. Van dieren kunnen we leren om ordening te brengen in menselijke systemen zodat iedereen op een plek staat waar de eigen bijdrage aan het systeem optimaal is. In een roedel wolven of een kudde paarden gebeurt het niet dat individuen op een plek staan waar ze niet optimaal bijdragen. Dat is namelijk levensgevaarlijk. Mensen kunnen op dat gebied veel van dieren leren. De wereld van dromen lijkt vaag en ongegrond maar het is een van de meest nuchtere realiteiten voor diegenen die verder durven te kijken dan het 'verhaal'. Managers kunnen van dromen leren om voorbij hun eigen drama en het drama van de organisatie te bewegen. Als we de wereld van (droom) reflectie echt begrijpen dan hebben we het meest krachtige instrument in handen om anderen te gidsen naar echte verantwoordelijkheid. Sjamanistische leermeesters hebben weinig met 'wolligheid' of 'filosofie', ze gaan direct naar de nuchtere en praktische kern. De dood maakt bijvoorbeeld als leermeester een radicaal eind aan alle illusies waar we ons als mensen graag aan vasthouden. Van de dood kan je als leider leren om iets dat niet levensvatbaar is helemaal af te maken. Het kunnen

‘slachten’ is een vaardigheid die maar in weinig managementboeken een plek heeft. Mede daarom zijn veel management interventies halfslachtig. De dood kent geen coulance, als iets ten einde is dan mag dat helder zijn. Een van de meest controversiële leermeesters is de duivel. We proberen als mensheid met man en macht te ontkomen aan de lessen van deze oerkracht. Steeds weer verheerlijken we bepaalde kwaliteiten boven andere waardoor we het tegendeel oproepen van dat wat we willen bereiken. Leaders die organisatiewaarden als klantgerichtheid, agility, samenwerking en professionaliteit nastreven spelen zonder het te weten met vuur. De duivel kan je leren om een nuchtere middenweg te vinden in het spel van tegenstellingen. De leermeesters in dit boek zijn wellicht onorthodox, maar ze zijn beschikbaar voor iedere mens ook als deze geen rol heeft als sjamaan. De dood, de duivel, planten, dieren en dromen hebben een plek in ieders leven. De sjamaan geeft deze natuurkrachten echter een plek gelijkwaardig aan de mens waardoor we van hun wijsheid kunnen leren. Het natuurlijke leiderschap dat via de sjamanistische leermeesters in dit boek wordt geactiveerd is complementair aan alle vermogens die je al ontwikkeld hebt. Het is een vermogen dat in iedereen aanwezig is. Het is verbonden met jouw natuurlijke wijsheid en hoeft alleen maar geactiveerd te worden om jou van je volle potentieel te laten genieten. Ons bestaan wordt wonderlijk interessant als we bereid zijn om de sjamaan en de manager met elkaar in contact te brengen en deze werelden te verbinden.

De inzichten in dit boek vragen een andere basishouding dan degene die managers meestal inzetten. Een gemiddeld managementboek wordt gewaardeerd op praktische toepasbaarheid. De lezer scant als het ware de tekst op inzichten en methodieken die relevant zijn en die direct in praktijk gebracht kunnen worden. Het is waarschijnlijk dat je dit boek leest in de verwachting dat je inzichten gaat tegenkomen die je direct

morgen in praktijk kan brengen. Ik beloof je, dit is een heel praktisch managementboek waar je heel veel aan kan hebben in je dagelijkse praktijk als je bereid bent om het vanuit een ontspannen basishouding te lezen. Je hoeft helemaal niets. De principes in dit boek hebben het meeste effect als je ze rustig op je laat inwerken zonder jezelf enige verplichting op te leggen. De kernboodschap die je in dit boek zal tegenkomen is namelijk dat er naast een actieve, mannelijke kracht een inactieve meer vrouwelijke kracht in ons leeft. Onze meer vrouwelijke kant is verbonden met een diep vertrouwen op een groot wetend natuurlijk veld. Als het de bedoeling is dat jij bepaalde inzichten uit dit boek gaat toepassen dan zorgt dit veld van bewustzijn er vanzelf voor dat je ze herkent en in praktijk brengt. Je mag erop vertrouwen dat het niet voor niets is dat je juist nu dit boek in handen hebt. Ik wens je een ontspannen leeservaring waarbij je op jouw manier kennis neemt van de inzichten. Sommige lezers houden van chronologie. Als je houdt van een heldere opbouw dan raad ik je aan om je mobiele telefoon bij de hand te houden. Dan kan je namelijk na het lezen van het hoofdstuk de stof direct verder verdiepen via de QR-codes waarachter beeldmateriaal en podcasts te vinden zijn die het onderwerp verder uitwerken. Als je voorkeur hebt voor een meer intuïtieve benadering dan lees je de principes die je het meest prikkelend vindt als eerste en luister je wellicht later de podcasts. Dit boek nodigt je uit op avontuur te gaan op een manier die jou het beste dient. Ik raad iedere lezer aan om de allereerste QR-bloem in ieder geval te scannen zodat je ervoor zorgt dat nieuw materiaal je bereikt. Er komen nog interessante en relevante podcasts en ander materiaal dat je gaat helpen om de oerprincipes van leiderschap toe te passen. Vergeet niet om jezelf op te geven. Ik bied je graag de kans om jezelf aan te scherpen aan de hand van actuele informatie. Het is mijn intentie om van De sjamaan en de manager het meest relevante, levende boek over natuurlijk leiderschap te maken.

Het doel van dit boek is dus om jou te ondersteunen bij het activeren van jouw natuurlijke potentieel. Dat kan al gebeuren als je over een oerprincipe van leiderschap leest en het herkent. Het kan al voldoende zijn om bepaalde principes benoemd te zien zodat je ze kunt herkennen in jouw dagelijkse praktijk en ze bewust kunt toepassen. Het is ook heel normaal dat sommige principes meer tijd vragen om uit te diepen. Omdat in dit boek een ander perspectief geboden wordt dan het reguliere managementperspectief is het niet meer dan logisch dat je soms moet wennen aan een andere invalshoek. Gun jouw systeem de ruimte om te 'proeven' aan een nieuw paradigma als dat wenselijk is. Het is pas een bruikbaar perspectief als het overeenstemt met jouw eigen wijsheid. Soms duurt het een tijd voordat je een inzicht kan doorleven en toetsen aan je eigen ervaring. De wereld van het sjamanisme vraagt om een onderzoekende nieuwsgierige geest. Het is geen hapklare comfortabele leerweg, maar een uitdagend avontuur waarin jij je eigen wijsheid verdiept op jouw manier.

De bedoeling van *De sjamaan en de manager* is dat jouw kaders geprovoceerd worden. Er worden andere inzichten geïntroduceerd dan degene die bekend zijn vanuit de managementliteratuur en -traditie. Daarmee hoop ik nieuwe mogelijkheden voor je te openen. Mijn intentie is om je een ruimer perspectief te bieden. Als je merkt dat je protest aantekent wanneer een bepaald inzicht je raakt, dan wil ik je uitnodigen om juist dít inzicht verder te onderzoeken en verdiepen. Dat is waarschijnlijk het inzicht dat je vernieuwing brengt.

Met diep respect voor je leerbereidheid,

Sven Goedbloed

NATUURLIJK ONTSPANNEN LEIDERSCHAP

NATUURLIJK ONTSPANNEN LEIDERSCHAP

Het geheim van de sjamaan

In de wereld van de sjamaan staan de natuurprincipes centraal. Alles draait om het verbond met de stroom van het leven. Iedere ademhaling is een bevestiging van onze diepe connectie met de levenskracht. In de wereld van het sjamanisme ontmoet en onderzoekt men de eigen natuur. Natuurlijk leiderschap is gebaseerd op twee principes die zeer relevant zijn voor de wereld van zaken en resultaat:

1. *Vertrouw op jouw natuur*
2. *Ontspan, je bent niet nodig*

VERTROUWEN

De zoon van mijn partner kreeg op de basisschool een interessante huiswerkopdracht mee. De opdracht luidde: neem morgen iets mee dat uit de natuur en iets dat niet uit de natuur komt. Ik zat tegenover hem aan tafel toen het inzicht bij hem binnenviel. Hij zei met een soort van vanzelfsprekendheid in zijn stem: “Alles komt uit de natuur.” Hij had als jochie van tien iets geleerd dat de meeste mensen tot op hoge leeftijd niet begrijpen: alles is verbonden met de natuur.

De betekenis van het woord *natuur* is *dat wat geboren gaat worden*. Er ziet van alles het levenslicht in de natuur. Bloemen, dieren, mensenkinderen, paddenstoelen, olieraffinaderijen, aandelenmarkten en handelscontracten zijn allemaal deel van een levend weefsel dat voortdurend vernieuwing baart. Er bestaat niets buiten onze natuur. Het is typisch menselijk om te denken dat we de natuur kunnen vernietigen.

We zijn wel in staat onszelf te vernietigen, maar de natuur zal daarna zeker weer nieuwe soorten tevoorschijn toveren.

Zowel de manager als de sjamaan hebben een eigen vaardigheid ontwikkeld om te antwoorden op de bewegingen in de natuur. Beiden hebben een heel specifieke *response-ability*, zoals de Engelsen het verwoorden. De manager is vaardig in het controleren en bijsturen van natuurlijke beweging. Er zijn briljante systemen ontwikkeld om marktbewegingen, financiële groei en logistieke effectiviteit meetbaar te maken, zodat ze bijgestuurd kunnen worden. Managers maken daarbij gebruik van het unieke menselijke vermogen om een mentale sprong in de tijd te maken. Veel managementtaken bestaan uit het evalueren van resultaten uit het verleden en het projecteren naar de toekomst. De manager wil dat de organisatie ‘in control’ blijft. Als de klanttevredenheid is gedaald ten opzichte van Q1 moeten we ingrijpen om Q3 een succes te maken. Als onze resultaten achterliggen ten opzichte van de prognoses dan is het de hoogste tijd voor actieplannen waarmee we dit jaar de beoogde groei kunnen halen. Het doel van de manager is zaken in de hand houden en daarin ligt een zekere achterdocht tegen de onvoorspelbaarheid van de natuur besloten. Onvoorspelbare bewegingen zijn meestal ongewenst.

De sjamaan heeft een andere houding ten aanzien van natuurlijke bewegingen. In het sjamanisme wordt heel diep vertrouwd op wat ook wel het bronveld genoemd wordt. In dat veld verschijnen precies die bewegingen die kennelijk relevant zijn. Als consultant kon ik me druk maken over dagprogramma's, modellen en schema's waarmee ik de tijd zo efficiënt mogelijk moest benutten. Er was structureel te weinig tijd voor de hoeveelheid stof die ik wilde delen. In mijn sjamanistische werk bereid ik niets voor en laat ik alles wat relevant is gewoon verschijnen. Ik heb geleerd om op de natuur te vertrouwen en in het nu te zijn. Gek

genoeg zijn mijn dagen extreem effectief en efficiënt en is het nagenoeg allemaal binnen de gestelde tijd afgerond. De bewegingen die verschijnen hoeven niet gecontroleerd te worden. Natuurlijk is het handig om een planning en een agenda te hebben, zodat je leven gecoördineerd verloopt. Maar binnen dit kader zou ik je willen uitnodigen om eens een paar dagen achterover te leunen en op het natuurlijke verloop van dingen te vertrouwen.

ONTSPANNING

De *response-ability* van de sjamaan is de ontspanning en het vertrouwen op de wijsheid van de natuur. Dat vertrouwen leeft in ons allemaal, daar hoeft je helemaal geen sjamanistische vuurdans voor gedaan te hebben. Managers kunnen zichzelf completeren door veel meer te ontspannen en vertrouwen. De actieve houding van de manager is het rechterbeen, de inactieve houding van de sjamaan is het linkerbeen. Je hebt beide nodig om je stappen in balans te kunnen zetten.

De inactieve houding gaat over *niet doen*. Stel je voor dat jij het niet doet maar dat er een immens natuurlijk veld is dat steeds weer een nieuw moment laat verschijnen. Een klagende medewerker verschijnt aan je bureau, de kwartaalrapportages verschijnen in je mailbox, de afdeling HR wil met je spreken over het ziekteverzuim. Al deze verschijningen zijn precies de bedoeling, er is niets dat niet gewenst is. Je zegt gewoon ja tegen het moment en je verzet je niet meer. Je ontspant.

Dat betekent niet dat je jouw kwaliteiten als manager laat liggen. Je hebt nog steeds het vermogen om te analyseren, te sturen en te evalueren, maar je basishouding is gegrond in een diep vertrouwen in het leven. Als je die eenvoudige ontspannen staat van zijn hebt, dan beloof ik je dat er een magische ruimte ontstaat. Je gaat meer en meer zien wat er werkelijk

speelt. Je gaat voelen waar je nodig bent en waar niet. Je weet bij welke problemen jouw aanwezigheid vereist is en waar je juist weg moet blijven. Je hebt je focus op verleden en toekomst naar het nu gebracht. Je bent aanwezig.

Ik heb als schaduwcoach vele vergaderingen van topmanagers met hun MT mogen bijwonen. Deze mannen en vrouwen waren benieuwd naar frisse feedback: een eerlijke spiegel op hun optreden die niet vervormd was door politiek belang. In deze rol heb ik talloze vergaderingen mogen bijwonen waarin superintelligente mensen geconcentreerd naar spreadsheets in opengeklapte laptops aan het staren waren. In deze meetings werden heel wezenlijke gegevens over klanten, medewerkers en aandeelhouders besproken, maar niemand was echt aanwezig. Het was alsof iedereen het eigen lichaam had verlaten en alleen nog het hoofd liet spreken.

Jouw natuur vraagt van je dat je aanwezig bent met je hele wezen. Naast je mentale vermogens heb je een lichaam, passies, gevoelens en een levensopvatting die meetellen. Je bent een compleet mens. Als je daar delen van weglaat, dan gaan die vroeg of laat vanzelf tegen je schreeuwen dat ze er ook zijn. Van de sjamaan in jezelf kun je leren dat je met je volledige wezen aanwezig bent en dat dit genoeg is.

Managers zijn actief, sjamanen zijn inactief. In mijn huidige rol hoef ik het niet te doen. Het gebeurt toch en het gebeurt met een grotere precisie en impact dan ik ooit had kunnen bedenken. Ik kan volledig rusten in de wijsheid van het natuurlijke veld dat steeds weer nieuwe ervaringen aan mij presenteert. De enige opdracht die ik mijzelf geef, is een opdracht van een van mijn sjamanistische leermeesters. Hij zag mij ooit hard werken en zei toen: “Move your ass out of the way.” Ik ben niet belangrijk in de natuurlijke ontwikkeling.

Als je leert als leider hoe het is om niet nodig te zijn, dan heb je de essentie van natuurlijk leiderschap te pakken. Het mogen bekrachtigen van anderen vanuit het diepe besef dat ze zichzelf kunnen dragen en verder kunnen brengen. Het vermogen om inactief te zijn en te ontspannen in het nu om vanuit diep vertrouwen anderen te gidsen.

Je kunt van de sjamaan in jezelf leren om te vertrouwen dat hetgeen wat verschijnt in jouw leven precies de bedoeling is. Je kunt ontspannen want je gaat wel ontdekken wat het je brengt. Als je aandachtig naar je leven kijkt, dan zie je dat alles zichzelf kan dragen. De collega die promotie maakt kan het succes dragen, de medewerker die ontslagen wordt kan de teleurstelling dragen, de baas die zich onrustig maakt over resultaat kan de onrust dragen. Het geheim van de sjamaan is dat jij niet nodig bent om anderen te dragen, want alles kan zichzelf dragen. Je kunt ontspannen, want je bent niet nodig. En vanuit deze vrije, rustige positie kun je jouw organisatie het best bekrachtigen.

Wat kan je als manager leren van dieren, dromen, elementen, de duivel en de dood? Hoe verbind je oeroude kennis van natuurlijke principes met wat jouw organisatie nodig heeft om te floreren?

De sjamaan en de manager is een poort naar de vergeten wijsheid van onze voorouders. Dit boek benadrukt de sluimerende, meer vrouwelijke eigenschappen waar sjamanen mee werken en die in iedereen aanwezig zijn. Sven Goedbloed deelt elf principes van natuurlijk leiderschap die hij ontdekte tijdens zijn persoonlijke zoektocht in het sjamanisme en die hij graag had gekend toen hij consultant was. Ieder principe wordt verdiept via een QR-bloem die een wereld opent van extra audio- en beeldmateriaal. Dat maakt *De sjamaan en de manager* een verrijkend boek voor leiders met een honger naar diepgang.

“Als de verwondering verdwijnt, begint de illusie ... het is een van de mooie wijsheden in dit boek. Het is een heerlijke paradox: door meer betovering en magie komen we dichterbij de realiteit. Hoe? Door te leren van wat we al weten. Sven Goedbloed geeft in praktische taal inzicht in oeroude kennis.” – *Jitske Kramer*

“Dit is een krachtig boek over natuurlijk leiderschap en het inzetten van feminiene krachten in organisaties. *De sjamaan en de manager* is een praktische poort naar de wijsheid van onze verre voorouders.” – *Herman Wijffels*

SVEN GOEDBLOED

heeft een bloeiende carrière als interventionist en managementconsultant verlaten op zoek naar diepgang. Deze heeft hij gevonden in de wereld van het sjamanisme in de wijsheid van oervolkeren. Met zijn organisatie *In the Heart of Change* maakt hij sjamanistische methodes en wijsheid toegankelijk voor leiders.

INTHEHEARTOFCHANGE.COM

